

Poznajemy drzewa naszych lasów – Borów Dolnośląskich

Scenariusz: Paulina Grabuńczyk – etnolog,
Bielawa Dolna 17 a, 59-930 Pieńsk.

Grupa wiekowa:
klasy I – III szkoły
podstawowej

- 1) **Czas trwania:** 2 h.
- 2) **Miejsce odbywania zajęć:** Centrum Edukacji Leśnej w Bielawie Dolnej i teren lasu.
- 3) **Forma prowadzenia zajęć:** zajęcia grupowe w ramach zajęć przyrodniczych lub jako zajęcia pozalekcyjne.
- 4) **Cele:**
  - **poznawczy:** mali uczestnicy zajęć poznają gatunki drzew występujących w naszych lasach, poznają najważniejsze zasady poruszania się w lesie, zapoznają się z nakazami i zakazami panującymi na terenie leśnym.
  - **kształcący:** uczestnik zajęć będzie potrafił odróżnić i nazywać poszczególne drzewa, będzie umiał dopasować liście, igły, owoce i szyszki do drzew, z których pochodzą, nauczy się obserwować przyrodę. Ponadto dzięki poznaniu praw obowiązujących w lesie i zorganizowanym zabawom będzie potrafił korzystać z lasu bez niszczenia go.
  - **wychowawczy:** dzięki zajęciom uczestnik uświadomi sobie konieczność przestrzegania norm i zakazów obowiązujących w lesie, rozbudzi wrażliwość na piękno i bogactwo lasów, rozwinię zdolność współpracy w grupie.
- 5) **Metoda nauczania:**
  - prezentacja planszowa najważniejszych drzew występujących w naszych lasach
  - zajęcia praktyczne (wycieczka do lasu) – poszukiwanie liści, igieł, owoców i szyszek poznanych drzew
  - zabawy edukacyjne w lesie
  - pogadanka utrwalająca zdobyte wiadomości i wykonanie prac plastycznych „Kompozycja leśna”
- 6) **Środki kształcenia:**
  - materiały na temat głównych gatunków drzew (w załączniku)
  - plansze prezentujące wygląd drzew iglastych i liściastych
  - krótki regulamin dotyczący pobytu w lesie dla małych uczestników
  - materiały potrzebne do przeprowadzenia zabaw dydaktycznych
  - materiały potrzebne do wykonania prac „Kompozycja leśna” (brystole, kleje, wstążki, wszelkie naturalne materiały znalezione w lesie)
- 7) **Przebieg zajęć:**

I część zajęć: będzie polegała na zaprezentowaniu dzieciom podstawowych gatunków drzew rosnących w najbliższej okolicy, przedstawieniu igieł, liści, szyszek i owoców, z których pochodzą. Etapy prezentacji:

  - sosna
  - świerk
  - jodła
  - modrzew
  - brzoza
  - klon
  - dąb
  - lipa
  - buk
  - grab
  - topola
  - jarzębina
  - akacja

W czasie tej części zajęć dzieci będą miały za zadanie (oczywiście w miarę możliwości) dopasować nazwy drzew pod odpowiednimi zdjęciami, nazwać drzewo, z którego pochodzą prezentowane liście, igły, szyszki i

owoce. Ponadto dzieci zapoznają się z regulaminem dotyczącym poruszania się i przebywania w lesie w sposób bezpieczny i nie szkodzący przyrodzie.

II część zajęć: będzie miała charakter wycieczki po lesie. Wycieczka jak najbardziej powinna odbywać się z leśnikiem, który będzie pomagał przeprowadzić dzieci po wyznaczonych szlakach. W czasie wycieczki mali uczestnicy będą odgadywać nazwy spotkanych drzew i porównywać kształty liści i igieł. Ponadto w tej części zajęć przeprowadzone będą następujące zabawy dydaktyczne:

- Mały obserwator (karta pracy i opis zabawy w załączniku)
- Mały odkrywca przyrody (karta pracy i opis zabawy w załączniku)

III część zajęć: będzie polegała na przeprowadzeniu pogadanki utrwalającej zdobyte wiadomości. Dzieci będą mogły podzielić się swoimi przeżyciami z pobytu w lesie i w ramach podsumowania zajęć będą wykonywały prace pt. „Kompozycja leśna”. Praca będzie wykonywana ze znalezionych podczas wędrowki wszelkich naturalnych darów lasu.

Załączniki

Zabawa dydaktyczna **Mały obserwator:**

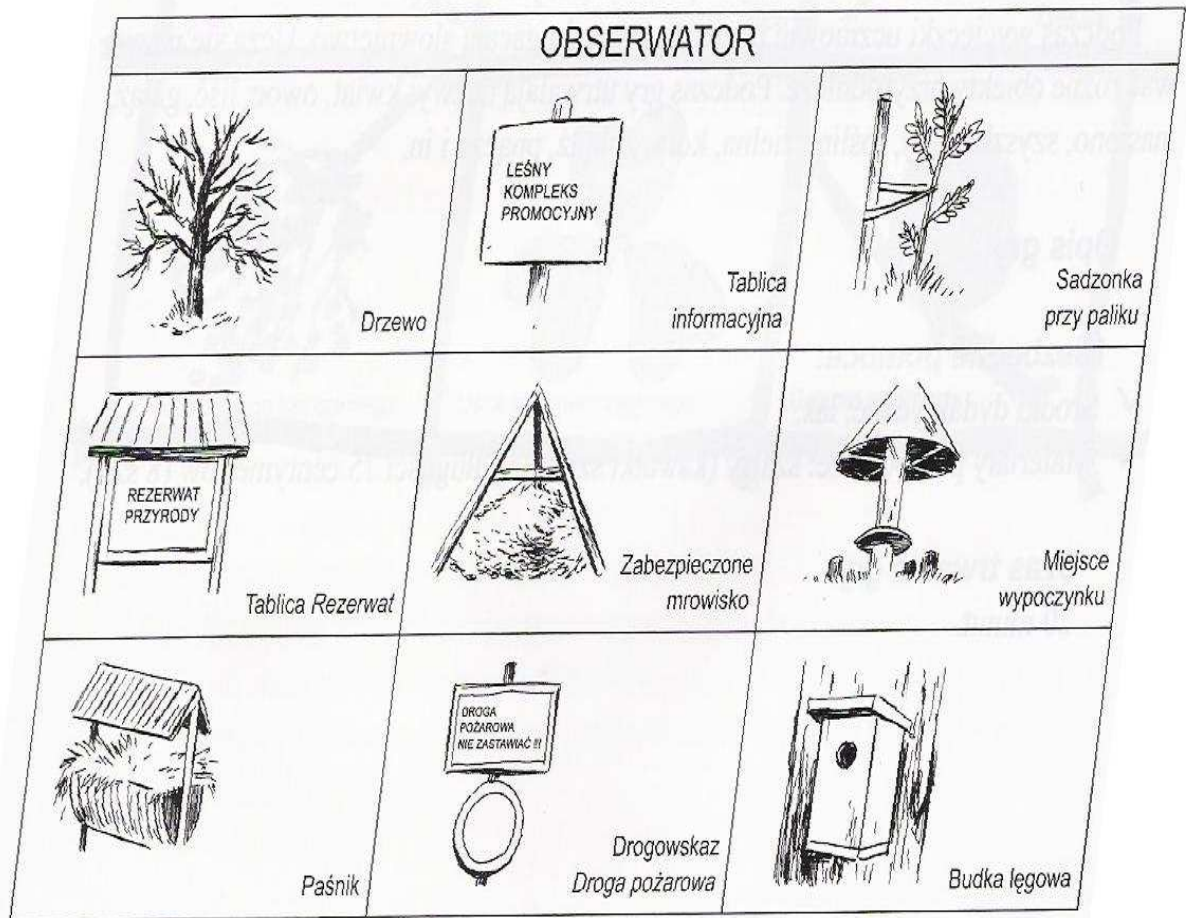
Czas trwania: 20 min

Przebieg zabawy:

- Rozdaj uczniom karty pracy Obserwator i ołówki
- Wskaż dzieciom obszar po którym mogą się poruszać (same bądź w towarzystwie opiekuna)
- Uczestnicy spacerując po wyznaczonym terenie poszukują obiektów przedstawionych na karcie. Po odnalezieniu danego obiektu zaznaczają kropką lub innym oznaczeniem rysunek tego obiektu na karcie
- Na tej podstawie wyłoni się z grupy najlepszy obserwator, który najszybciej znalazł wszystkie lub najwięcej obiektów
- Na koniec można wyjaśnić dzieciom w jakim celu zostały umieszczone takie „ślady w lesie”

Karta pracy Obserwator

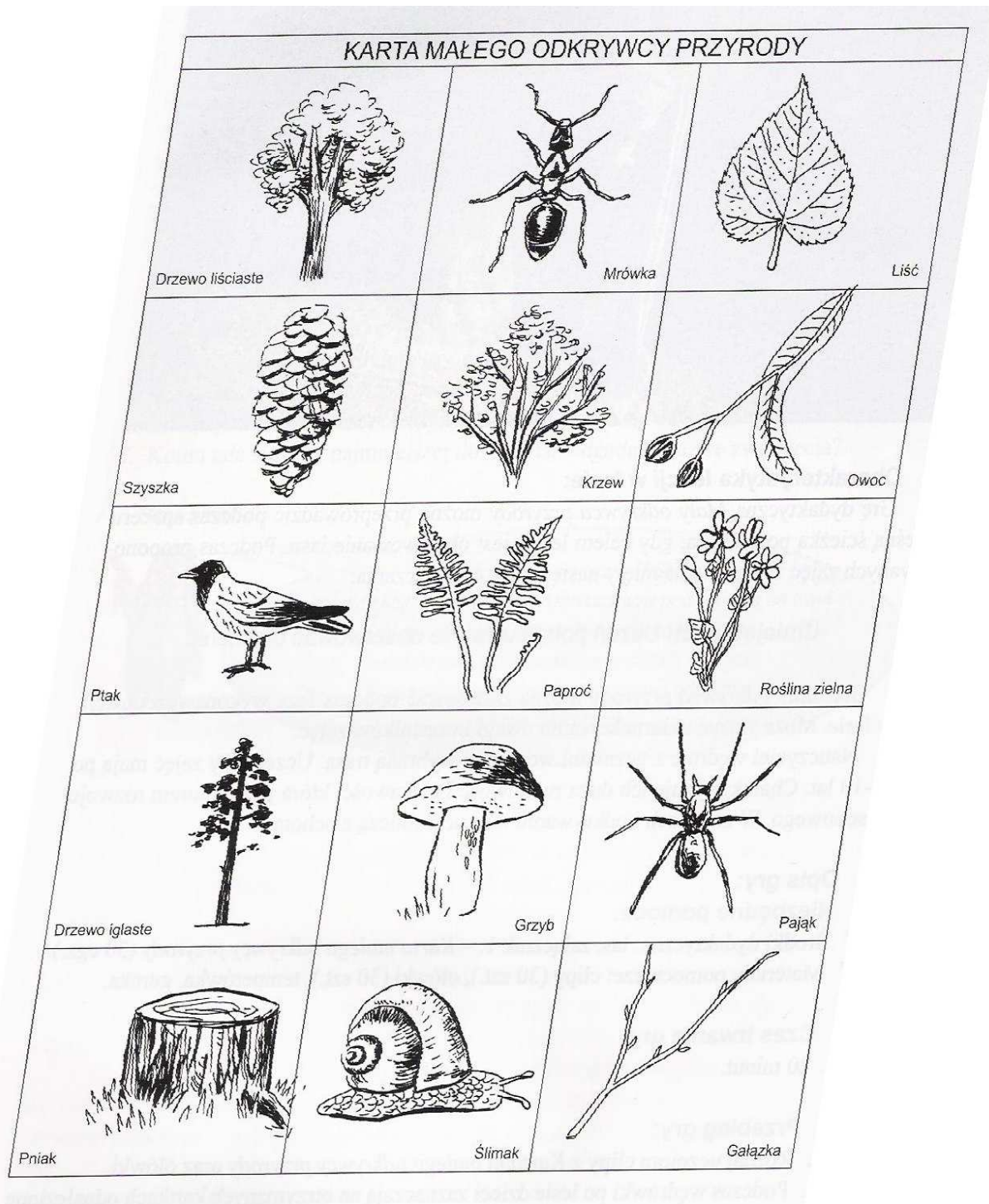
Zabawa dydaktyczna **Mały odkrywca przyrody:**

Czas trwania: 20 minut

Przebieg zabawy:

1. Rozdaj uczniom Karty małego odkrywcy przyrody oraz ołówki
2. Podczas wędrowki po lesie dzieci zaznaczają na otrzymanych kartach odnalezione w otoczeniu elementy przyrody.

Karta małego odkrywcy przyrody

Regulamin pobytu w lesie dla małych odkrywców

- 1) Nie chodź sam po lesie ale zawsze z dorosłą osobą.
- 2) Nie hałasuj będąc w lesie.
- 3) Nie zostawiaj w lesie żadnych śmieci: papierków, szklanych butelek, plastikowych przedmiotów.
- 4) Szanuj drzewa i krzewy leśne, nie łam gałązek, nie obrywaj liści, nie rozdeptuj grzybów.
- 5) Jeśli spotkasz w lesie dzikie zwierzę nie podchodź do niego, nie płosz go.
- 6) Nie niszczy napotkanych znaków i tablic informacyjnych.
- 7) Nie niszczy legowisk, nor i mrowisk.
- 8) Nie wybieraj napotkanych jaj i piskląt i nie niszczy gniazd ptasich.

Przykazania młodych miłośników przyrody

- 1) Czuwaj, aby życie zwierząt i roślin nie niszczone lekkomyślnie, aby nie było ono przedmiotem igraszek.
- 2) Czuwaj, aby pnie starych drzew, wielkie głazy, ściany jaskiń i inne zabytki nie były szpeczone jakimikolwiek znakami i napisami.
- 3) Pilnuj, aby zachowany był pierwotny wygląd wszystkich zabytków przyrody.
- 4) Ochroniaj naturalne piękno krajobrazu.
- 5) Nie znac niechlujstwem miejsc swego pobytu.
- 6) Pamiątki bierz do serca, a nie do kieszeni.
- 7) Nie zakłócaj hałasem ciszy i majestatu uroczysk.
- 8) Jesteś częścią Przyrody – pamiętaj o prawach Braterstwa i Miłości.